

3/86

DE SLECHTVALK.

VOGELWACHT UDEN E.O.

VOGELWACHT

UDEN E.O.

- Voorzitter: P. van der Voort, Dorshout 2
Uden, tel. 04132- 63292
- Secretaris: J.-W. Hermans, Beukenlaan 22
Odiliapeel, tel. 04132- 72777
- Penningmeester: J. v. Dommelen, Willemstraat 7
Uden, tel. 04132- 64430
- Bestuursleden: J.Verhoeven, W. Janssen & B. Gevers
- Bank: Rabobank Uden 15.49.30.989
Gironummer bank 1096522

„DE SLECHTVALK“

Een orgaan van Vogelwacht Uden e.o.

Redactie: M.Hoefnagels, J.W. Hermans, J. Hermans, P. Noy,
W. Bergmans, G. v. Dommelen & P. v.d. Acker

Tekeningen: W. Janssen & G.Verwoert.

Copy voor het volgende nummer inleveren bij één van de
redactieleden voor 31 december 1986

NUMMER 3 1986

We zien niet graag dat iemand gedeeltes van dit blad gebruikt, voordat we daar schriftelijk toestemming voor hebben gegeven.

INHOUD

Mededelingen v. d. redactie	1
Mededelingen v. h. bestuur	2
Vogel onder de loep	4
Op stap	7
Hemelrijk	9
In gesprek met.....	12
In de aanbidding	15
Nationale vogelkijkdag	16
Stralende trekkers	18
Een vreemde eend in de bijt	23
Terschelling in vogelvlucht	25

MEDEDELINGEN

redaktie

Het afgelopen jaar heeft het ons niet zo meegezeten.

We waren zo ijverig van start gegaan, maar kregen nauwelijks iets in handen en daardoor ook niet uit handen.

Dat zinde ons ook niet, vandaar dat er weer eens stevig gepraat is. Dit wordt ons streven: drie keer per jaar komt ons blad uit. Ieder die wat schrijven wil kan het ten allen tijde bij een van ons inleveren.

Je schrijfsel of illustratie wordt zorgvuldig bewaard tot de eerstvolgende editie. We hebben al drie uiterste inleverdata kopij vastgesteld nl. 15 febr, 15 juni en 15 oktober.

Voor de veelschrijvers onder ons natuurlijk van het grootste belang.

Natuurlijk begrijpen jullie wel dat we dank zij een uitgebreide redaktie - veel duimen hebben om allerlei fraais uit te zuigen. Eerlijk gezegd: wij zijn heel benieuwd wat jullie nog allemaal voor nieuws in jullie duimen hebben zitten... Verrassingen van dien aard worden met gejuich ontvangen! (plaatjes- liefst eigen werk zijn ook van harte welkom.)

Is Sinterklaas al weer weg? Of staat hij te trappelen om zijn goede gaven door onze schoorsteen te mikken?

De Kerstman met of zonder kribbe en kalkoen in aantocht en Vadertje Tijd die maar niet ophoudt ons verwachtingsvol uit te laten zien naar zijn nieuwe jaar.....

Wij hopen dat al onze leden krijgen wat ze verdiend hebben. Kortom, maak er een maand naar je hart van.

Misschien vind je op zo'n luie, kouwe middag na een uitgebreid, slaapverwekkend diner de tijd om dit blad eens door te bladeren, te lezen zelfs. We hopen dat je er dan net zoveel plezier aan beleeft als wij aan het maken ervan hebben gehad. Natuurlijk kunnen wij het niet nalaten om

jullie alvast een heel goed vogeljaar 1987 toe te wensen en..... mogen wij meedelen in jullie voorspoed middels enkele artikeltjes??

O ja, wij praten wel over nieuwe leden op de redactie, maar we mogen natuurlijk niet vergeten ze te noemen ! Gina v. Dommelen komt meedoen. Zij heeft iets met vormgeving op school, da's voor onze lay-out dus weer mooi meegenomen. In dit nummer heeft ze zich uitgesloofd op de koppen...

En dan nog: Willemien Bergmans de derde vrouw in ons gezelschap. En onmisbaar, want willemien maakt van onze hanepoten keurig getypte bladzijden. Dat noem ik nou goochelen.

Niet te vergeten Pedro vd Acker. Voorlopig nog een onzichtbare medewerker. Maar jullie horen er zeker meer van.

van het bestuur

Nieuwe leden.

Twee nieuwe leden zijn deze keer te verwelkomen, te weten:

Jan Peerenboom, Volkelseweg 6 Uden tel. 63740.

Gerrit Schotveld, President Kennedylaan 83 Uden tel. 64314.

Observatietoren.

Het bestuur heeft een trap voor de observatietoren op de kop weten te tikken. Deze stalen trap van 6 meter lengte zal zo spoedig van Dongen naar Uden verhuizen.

Nu maar hopen dat het een beetje vriest in de winter, zodat onze " bouwploeg " de hut weer in orde kan maken.

Huisvesting.

Na jarenlang proberen om een clubhuis te huren, nemen we

nu een andere houding in. De gemeente Uden is reeds benaderd of wij in aanmerking komen om een stuk grond te krijgen " met recht van opstal " d.w.z. dat we zelf een houten keet o.i.d. (afmeting ca. 5 x 16 meter) moeten kopen en deze opknappen. Wie van u weet voor redelijke prijzen nog een bouwkeet van genoemde afmeting aan te komen? Graag meteen berichten aan een van de bestuursleden.

Natuurmuseum Nijmegen.

Van het natuurmuseum Nijmegen hebben wij het volgende programma binnen gekregen. " Darwin " 19 september 1986- 8 december 1986.

Een impressie over het leven en werk van deze beroemde evolutionist.

" Veen over grenzen heen " 14 december 1986-16 maart 1987. Nederland was eens een veenrijk land en Ierland is dat nog steeds. Een blik over het veenlandschap van Ierland, samengesteld in samenwerking met de stichting tot behoud van de Ierse venen.

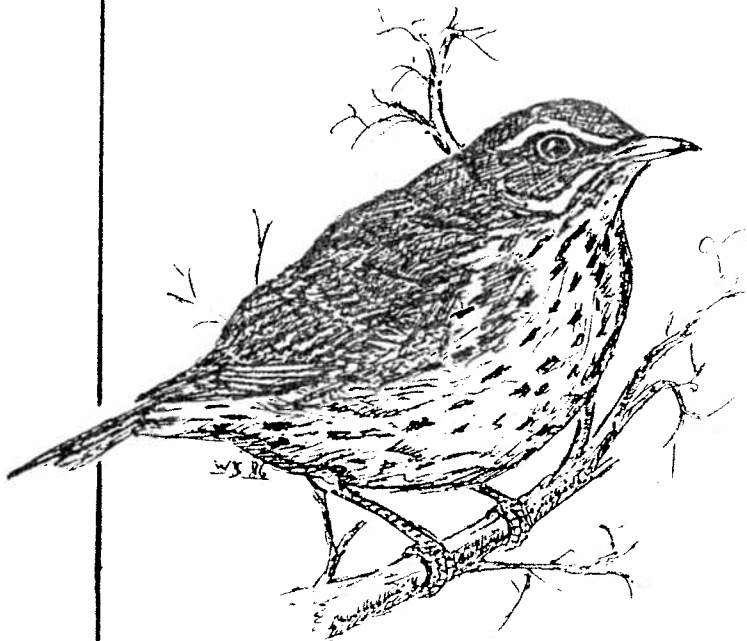
" Met een kikker op pad " 20 maart 1987- 6 juli 1987. Een kennismaking met de Nederlandse amfibien en reptielen, met name de soorten die in het Rijk van Nijmegen voorkomen.

" Door weer en wind " 10 juli 1987-2 november 1987. Een tentoonstelling die oa. ingaat op ijstijden, overstromingen, extreem strenge winters.

Natuurmuseum, Gerard Noodtstraat 21, Nijmegen
tel. 080 - 230749, open van maandag tot en met vrijdag
10.30 - 17.00 uur en op zondag van 13.00 - 17.00 uur.
(entree volwassenen: f 2,- kinderen tot en met 14 jaar f 1,-).

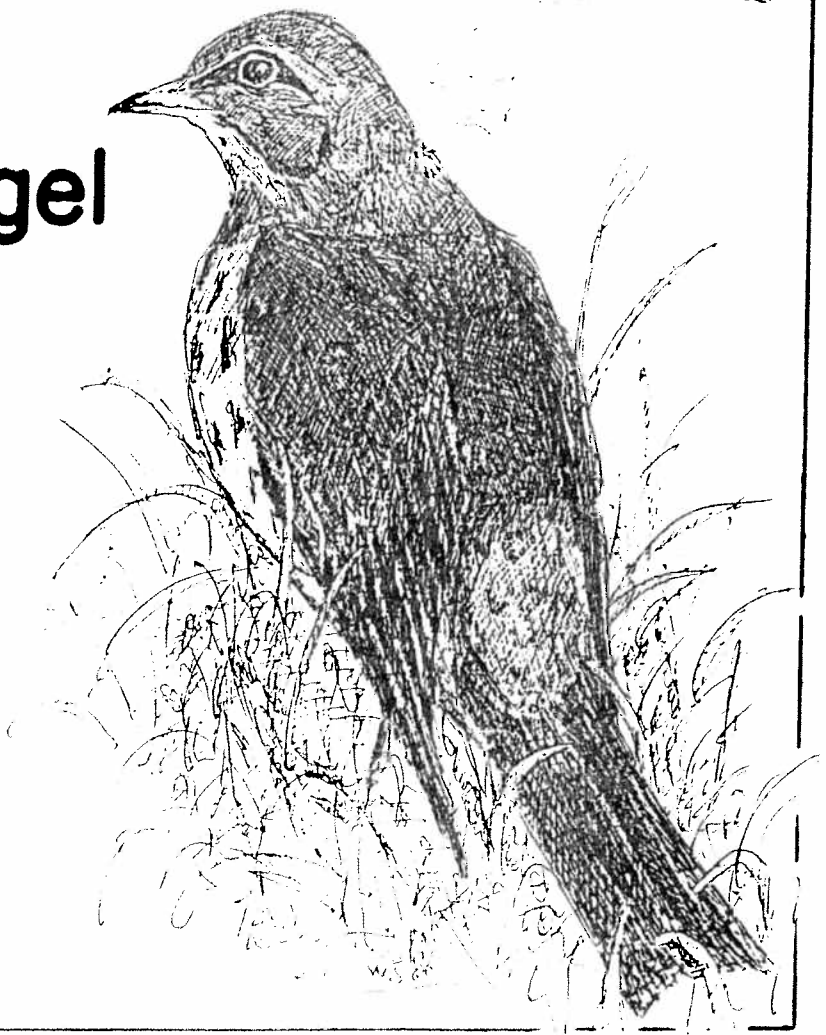
VOGEL ONDER DE LOEP

koperwiek

kramsvogel

Twee van de talrijkste doortrekkers en wintergasten in onze streek zijn ongetwijfeld de kramsvogel en de koperwiek. Beide soorten behoren bij de familie der lijsters en zijn daarom nauw verwant aan de merel. De kramsvogel is net zo groot als de merel, de koperwiek is iets kleiner.

De kramsvogel is te herkennen aan de grijze kop, grijze stuit, zwarte staart, lichte ondervleugels en het geluid. Hierbij is het belangrijkste kenmerk aan de grond de grijze kop en stuit en in de vlucht de lichte ondervleugels en het karakteristieke tjak-tjak geluid.

Vooraf in de maanden oktober/november en februari/maart trekken grote groepen kramsvogels over en laten hierbij veelvuldig het tjak-tjak geluid horen.

De koperwiek lijkt oppervlakkig op een zanglijster maar heeft een duidelijke witte oogstreep. In de vlucht vallen de oranje gekleurde ondervleugels op.

Beiden soorten hebben een licht golvende vlucht, meestal vliegend in onsamenhangende groepen. Ook de koperwiek trekt vooral in de maanden oktober/november en februari/maart door. Hiervan is echter veel minder te zien als de doortrek van de kramsvogel. Een kramsvogel is namelijk een dagtrekker terwijl de koperwiek hoofdzakelijk s' nachts trekt.

Vooraf in de maanden oktober/november hoor je s'avonds veelvuldig het kenmerkende hoge piepgeluid.

Bijvoorbeeld hoor je dan midden in Uden elke tien minuten wel een groepje koperwieken overtrekken. Koperwieken en kramsvogels zijn het meeste aan te treffen in besdragende struiken en bomen. Vooraf plaatsen waar vlier en lijsterbes groeit zijn in onze omgeving aangewezen plekken om kramsvogels en koperwieken te zien. Zo ook in de duinen van nederland waar ze zich te goed doen aan de bessen van de duindoorn. Doordat de bessen in het lichaam gaan gisten kunnen ze dronken raken en dit is de reden waarom je af en toe heel dicht bij een, anders redelijk schuwe, koperwiek of kramsvogel kunt komen.

De hier overwinterde exemplaren zien we veelal in grote

groepen, samen in gezelschap met houtduiven en spreeuwen, fourageren op de akkers en weilanden. Wordt het echt heel koud en ligt er veel sneeuw dan trekken de koperwieken en kramsvogels naar de tuinen waar ze dan op de voedertafels hun kostje bij elkaar proberen te vergaren.

s'Nachts zoeken kramsvogels en koperwieken gemeenschappelijk slaappleatsen op in bomen of bosjes. Verscheidene keren zijn we tijdens februari-nachten (luisteren naar uilen) al gestoten op groepen slapende koperwieken en kramsvogels die dan met het nodige kabaal proberen een goed heenkomen te zoeken. Zoals al gezegd zijn koperwieken en kramsvogels voor een belangrijk deel doortrekkers.

Ze trekken verder naar het zuiden waar ze overwinteren in landen als Spanje, Frankrijk, Italië enz. Jammer genoeg krijgen ze in deze landen een massaal onthaal met loden korrels en vangnetten. Om u een indruk te geven hoe massaal dit is wil ik een voorbeeld aanhalen uit het boek "trek-vogels" van Jaap Taapken. In het jachtzeizoen 1974-75 werden alleen in Frankrijk niet minder dan 25,3 miljoen kramsvogels geschoten.

Als ze dit alles overwonnen hebben keren ze in het voorjaar weer terug naar hun broedgebieden. Voor de koperwiek betekent dit de Skandinavische landen en voor de kramsvogel de Skandinavische landen en Oost en West Duitsland tot zelfs Zuid Limburg toe.

Hier broedt de soort sinds de zeventiger jaren en gezien de uitbreidingsdrang van de laatste 20 jaar zou het wel eens kunnen zijn dat over een tijdje de kramsvogel hier in Uden ook als broedvogel waar te nemen is.

John Hermans.

OP STAP: de tongelaar

Ligging: $\pm$ 3 km ten noorden van Mill. (zie kaart)

Landgoed de Tongelaar bestaat uit bosopstanden, weiden, akkers, laanbeplanting, houtwallen, boerderijen en een laat middeleeuws kasteel. Het is gelegen in een zogenaamd laagterras, dit wil zeggen dat ten tijden van het wûrm de maas zich over deze gronden voortbewoog.

Dit houdt in dat je hier afzetting hebt gekregen van rivierklei waardoor er zich een specifieke flora en fauna heeft ontwikkeld. De bebossingen, voornamelijk gelegen in de lagere vochtige terreingedeelten, bestaan uit populier, wilg, eik, en els. Een van de eerste vogels die je kunt zien als je het landgoed betreedt is de boomkruiper.

Tegen de stam van de oude statige eiken zijn ze altijd bezig om kleine insecten tussen het schors uit te pikken.

Verder komen in de oude eikenbossen nog een aantal vogels meer voor zoals: grote bonte specht, groene specht, zwarte specht, met wat geluk de kleine bonte specht en goudvink.

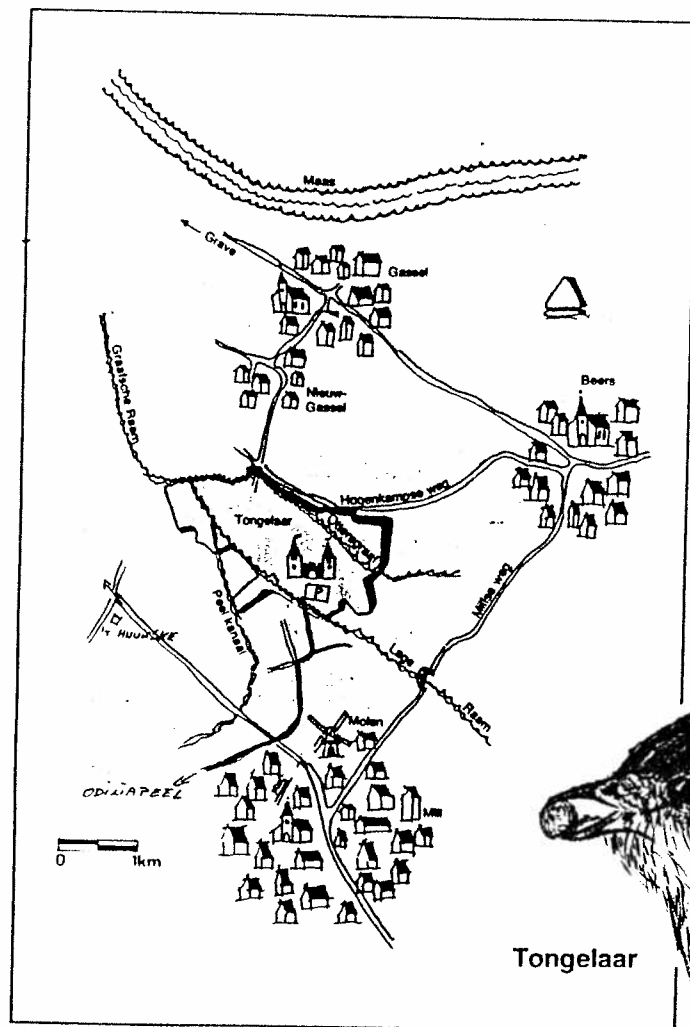
In de zomer broeden hier o.a. nachtegaal, wielewaal, fluiter, zwartkop en tortelduif. In de bossen met wilg, els en populier (de vochtige bossen) kan je daarbij nog de bosrietzanger zien. In de winter worden deze bossen bevolkt met groepen kramsvogels, koperwieken, vinken en sijzen.

Nergens in de omgeving vind je zoveel sijzen als in de Tongelaar. De zaden van de els vormen hierbij hun lievelingsvoedsel. Langs de weilanden en akkers met de houtwallen vind je vogels zoals grasmus en geelgors.

Zomer en winter door zie je diverse stootvogels zoals buizerd en havik. Vooral in de winter is de buizerd een niet te missen soort op de Tongelaar.

Langs het water van het Peelkanaal en de lage Raam vind je tijdens de trektijd soorten als oeverloper, witgatje, groenpootruiter en zelfs hebben we er een keer een grote gelekwikstaart gezien. Waar het Peelkanaal uitmondt in de Lage Raam zie je s'winters af en toe de ijsvogel. Verder zitten er langs de kant van het water veel blauwe reigers.

Niet alleen de vogels maar ook de planten zijn in de Tongelaar de moeite van het bekijken waard. Zo groeit er langs de bosranden het zeldzame kruisbladwalstro en in de bossen niet alledaagse soorten zoals gevlekte Aronskelk, slanke sleutelbloem en veelbloemige-salomonszegel.

Ook zul je genieten van de fraaie boerderijen en het kasteel wat voor een belangrijk gedeelte uit de 15^e eeuw stamt. Hopelijk heb ik jullie nieuwsgierig gemaakt en ga je binnenkort is een keer wandelen op landgoed de Tongelaar. Zoals je ziet een interresant gebied om ook eens een keer in de winter te bezoeken.

John Hermans.

hemelrijk

Half augustus is de observatiehut op het Hemelrijk gereed-
gekomen. Van 22 augustus tot 1 oktober hebben we een log-
boek in de observatiehut gelegd. Mensen die een bezoek
brachten op het Hemelrijk konden hierin hun waarnemingen op
papier zetten. In deze tijd zijn de volgende waarnemingen
gedaan.

Waargenomen soorten

Hemelrijk 1986

22-8 - 1-10.

1 <u>Oeverzwaluw</u> br	26 Koolmees br
2 Oeverloper tr	27 Heggemus br
3 Kokmeeuw tr	28 <u>Sperwer</u> jacht br
4 Zwarte kraai br	29 Turkse tortel br
5 Ringmus br	30 <u>Blauwe reiger</u> tr
6 <u>Boerenzwaluw</u> br	31 Wilde eend br
7 Holenduif br	32 <u>Tortelduif</u> br
8 Vink br	33 <u>Groenpootruiter</u> tr
9 Houtduif br	34 <u>Tapuit</u> tr
10 Witte kwikstaart br	35 Graspieper br
11 <u>Tureluur</u> tr	36 Tjiftjaf br
12 <u>Gele kwikstaart</u> tr	37 <u>Kleine plevier</u> br
13 Fitis br	38 <u>Watersnip</u> tr
14 Kievit br	39 <u>Kemphaen</u> tr
15 Merel br	40 Veldleeuwerik br
16 Kneu br	41 Kauw br
17 Huismus br	42 <u>Huiszwaluw</u> br
18 <u>Wulv</u> tr-br	43 <u>Bonte strandloper</u> tr
19 Spreeuw br	44 <u>Koekoek</u> br
20 Ekster br	45 <u>Kuifeend</u> tr
21 <u>Fuut</u> tr	46 Grote lijster br
22 <u>Boomvalk</u> jacht br	47 <u>Tafeleend</u> tr
23 <u>Havik</u> tr	48 Vlaamse gaai br
24 Zilvermeeuw tr	49 <u>Torenvalk</u> jacht br
25 <u>Schölekster</u> br-tr	50 Pimpelmees br
51 Winter koning br	52 Roodborst br
53 Groenling br	54 <u>Tuin fluiter</u> br
55 <u>Zwartkon</u> br	56 <u>Spotvogel</u> br
57 <u>Grasmus</u> br	58 <u>Zwarte roodstaart</u> br
59 <u>Rietgors</u> tr	60 <u>Gierzwaluw</u> jacht br
61 Roek tr	62 <u>Patrijs</u> br
63 <u>Blauwe kiekendief</u> tr	64 <u>Buizerd</u> tr
65 <u>Dodaars</u> tr	66 Meekoet br
67 Waterhoen br	68 Knobbelzwaan tr
	69 <u>Zwarte stern</u> tr

Zoals u ziet in iets meer dan een maand zijn 69 soorten waargenomen. Van een paar markante soorten wil ik hierbij iets meer vertellen.

Oeverzwaluw: Het spannendste was of de oeverzwaluw gebruik zou maken van de betonnen wand. Eindelijk was het dan zover. Op 18 mei werden de eerste exemplaren gezien die al na enkele dagen gaten in de wand hadden gegraven.

De eerste broedperiode leverde $\pm$ 7 broedsels op, waarvan alle jongen uitvlogen. Dit gebeurde rond eind juni.

De tweede broedperiode leverde $\pm$ 14 broedsels op, waarvan 13 broedsels de jongen uitvlogen. Een broedsel mislukte wat waarschijnlijk te wijten was aan het feit dat het paar te laat met broeden begonnen was.

Omstreeks begin september vlogen de jongen uit. Op 14 sept. werd de laatste oeverzwaluw, tussen een grote groep boerenzwaluwen, waargenomen. Al met al een prachtig resultaat en de verwachting is dan ook dat ze volgend jaar weer zullen terugkeren met nog meer broedparen.

Oeverloper: Op een paar maanden na in de zomer en in de winter zijn er altijd wel enkele oeverlopers op het Hemelrijk aanwezig. Te herkennen zijn ze aan hun hoge witte schoudervlek, het voortdurend wippen met kop en staart en de laag over het water gaande vlucht met korte felle vleugelslagen.

Witte kwikstaart: Tijdens de waarnemingsperiode van 22-6 tot 1-10 een zeer talrijke vogel op het Hemelrijk. Soms waren er wel tussen de 50 en 100 exemplaren aanwezig.

Gele kwikstaart: Een soort die je in onze omgeving niet zo dikwijls zult aantreffen. In de maanden augustus/september waren er op het Hemelrijk bij elk bezoek wel een paar te zien. Vooral vanuit de observatiehut had je mooie kijk op de langslopende gele kwikstaarten.

Wulp: Het Hemelrijk werd meerdere nachten gebruikt als slaappleats voor de wulpen. Tegen het donker worden zag je dan een tiental wulpen op de dijk landen.

Boomvalk: Diverse keren zag je boomvalken overkomen die het voorzien hadden op de vele boeren- huis- en oeverzwaluwen. De boomvalk is een van de weinige soorten die kans ziet om de snelle zwaluwen te pakken te krijgen.

Groenpootruiter: Herkenbaar aan de groene poten en de grote witte wig op de rug. Meerdere malen gezien op het Hemelrijk tot een maximum van 4 exemplaren. Diverse keren voor de observatiehut gezien waar je dan goed de groene poten zag.

Kleine plevier: Ook dit jaar weer heeft de kleine plevier op het Hemelrijk gebroed. In ieder geval twee jongen hebben we bij het ouderpaar gezien. Dit jaar hebben ze op de parkeerplaats gebroed. Te hopen valt dat ze de plaats voor de observatiehut zullen kiezen. Niet alleen omdat je ze dan van nabij kunt zien maar ook dat dit de veiligste plek is voor de kleine plevier.

Spotvogel: Het Hemelrijk is de meest uitgesproken plaats om in mei de zang te horen van de spotvogel. Dit komt omdat deze soort graag broedt in jong loofhout. Naar schatting tien paren hebben dit jaar op het Hemelrijk gebroed.

Zwarte stern: Elk jaar in de maand augustus zijn er wel een paar dagen zwarte sterns te zien op het Hemelrijk. Zo ook dit jaar ± 20 exemplaren vlogen enkele dagen midden tussen de surfers en badgasten door, op zoek naar insecten.

Zoals jullie zien is een bezoek aan het Hemelrijk meer dan de moeite waard.

Ook in de winter zullen de poorten geopend zijn en met een beetje geluk zie je dan de fraai gekleurde brilduiker op het Hemelrijk zwemmen.

Misschien de zeventigste soort.....?

John Hermans
Wim Janssen.

IN GESPREK MET....

BART GEVERS

een veelzijdig iemand

Dit keer in de schijnwerpers, ons nieuwe bestuurslid ... Bart Gevers. Voor degene die mee zijn geweest met de Herfstexcursie, kennen hem al wat beter. Voor de anderen zal dit interview ertoe bijdragen Bart wat beter te leren kennen.

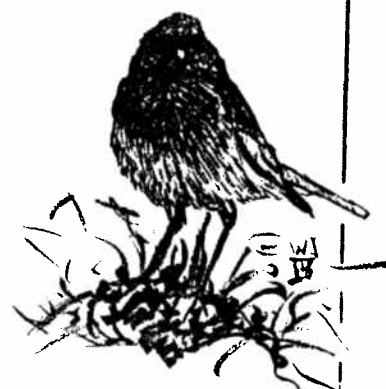
In het dagelijks leven geeft hij advies aan particulieren w.b. hypotheken, effecten, beleggingen etc. bij een plaatselijke bank. Dit werk verricht hij al zo'n 16 jaar bij dezelfde baas.

Daarnaast zijn Bart en zijn vrouw Stephanie felle voorvechters van allerlei natuurbeschermende activiteiten. Om e.e.a. kracht bij te zetten zijn ze aangesloten bij organisatie's zoals de N.B.v.V. (Ned. Bond ter Bestrijding v.d. Vivisectie). Hiervan is Bart kontaktpersoon voor de regio Uden. In het kader hiervan heeft hij wel eens lezingen gehouden. Ook de Dierenbescherming, Anti Bond Comité en Stichting Lekker Dier dragen ze een warm hart toe. Vermeld dient te worden, dat Bart en Stephanie alle doelstellingen die voornoemde organisatie's nastreven, op een legale manier willen bewerkstelligen. Aktie's, zoals pelsdieren met een spuitbus behandelen e.d., daar zijn ze op tegen. Ook zijn ze lid van het I.V.N. en Natuurmonumenten. Aangezien, daar voor hen niet voldoende activiteiten ontplooid konden worden zijn Bart en Stephanie in mei j.l. lid geworden van de Udense Vogelwacht. Dit mede naar aanleiding van de door Bart gevolgde vogelcursus. Een cursus waarvan hij de presentatie, zowel verbaal als visueel zeer goed vond. Ook de daaraan verbonden natuurwandelingen hebben er mede toe geleid dat zijn interesse voor vogels werd versterkt. Dit geeft al aan dat die belangstelling latent aanwezig was. Zijn voorkeur gaat uit naar zangvogels in zijn

algemeenheid. Van jongsaf aan was hij al geïnteresseerd in alles wat met de natuur te maken had.

Frappant is verder de grote verscheidenheid aan vogels bij ons in de buurt. Jammer genoeg gaat dit aan de meeste mensen voorbij.

Eén van de doelstellingen van De Vogelwacht is dan ook om de mensen bewust te maken van het feit dat we zuinig moeten zijn op de flora en fauna die we op dit moment nog rijk zijn. Als belangrijkste taak vindt hij de bescherming van alle in het wild levende vogels. Hierbij behoort ook het biotoop waarin die vogels leven. Een mooi voorbeeld hiervan is de oeverzwaluwenvand. De Vogelwacht zorgt voor een stukje biotoop. Het resultaat is zo'n 70 jonge oeverzwaluwen. Dit geeft toch wel een stukje voldoening.

zwarte roodstaart

Andere voorbeelden zijn: het zorgen voor nestkasten, het knotten van wilgen, het intact houden van groenwallen, wintervoeding etc.

Binnen de Udense samenleving vindt Bart dat de invloed van De Vogelwacht een positieve uitwerking heeft. Eventuele "wantoestanden", zoals het neerschieten, cq. vergiftigen van stootvogels, alsook het in bezit hebben van een kraaienvangkooi worden aan de kaak gesteld. Ook het houden van lezingen verhoogt het verantwoordelijkheidsbesef voor de natuur.

Waar Bart en Stephanie fel op tegen zijn is alles wat met de jacht te maken heeft. Hun standpunt, indeze is dat de natuur altijd in staat is om zelf voor evenwicht te zorgen. Zij reguleert zichzelf. Iedere vorm van jacht is dus in feite overbodig. Dit verklaart tevens hun vegetarisme. Niet leuk is vaak de vreemde reactie van mensen hierop, die blijkbaar de achtergronden van hun standpunt niet zien of willen zien.

Op de vraag welk facet binnen De Vogelwacht hij het leukste vindt, antwoordt Bart: "vogels kijken". Belangrijk is ook het kontakt tussen de mensen onderling. Een mooi voorbeeld hiervan is de Herfstexcursie naar Terschelling. De vaak ongedwongen sfeer spreekt hem erg aan. Tevens is het een ideale gelegenheid om je theoretische kennis aan de praktijk te toetsen. Uiteraard met begeleiding van ervaren vogelkenners.

Bart vindt "het doel" het belangrijkste. Al het andere is daaraan ondergeschikt. Als je voornoemde doelstellingen voor ogen hebt, zie je dat we met een behoorlijk aantal actieve leden tot een aardig resultaat komen.

Dit soort activiteiten, die een gezamenlijk belang beogen trekken Bart en Stephanie erg aan. Daarentegen zijn ze verschillende malen teleurgesteld door groeperingen of verenigingen waarbij het eigenbelang de boventoon voerde. Middels zijn huidige bestuursfunctie binnen De Vogelwacht probeert Bart om het eerstgenoemde belang verder uit te bouwen. Hier wil hij zich voor de volle honderd procent voor inzetten. Verder is Bart aangesloten bij de taakgroep: "inventariseren", waarvan hij vindt dat eigenlijk ieder lid daaraan mee zou moeten doen. Enerzijds omdat het een leuke ontspanning is en anderzijds omdat het van indirect belang is om op langere termijn bij te houden of bepaalde vogelsoorten bedreigd worden, danwel zich uitbreiden. Naar dat laatste werken we uiteraard naar toe!

Het bijzondere aan vogels is, dat de mens eeuwen geleden al probeerde om ze na te doen. Sommigen kwam dit duur te staan. Vandaar dat de mens ze probeerde na te maken. Het huidige vliegtuig is hier een goed voorbeeld van (romp, staart en vleugels).

Bart en Stephanie houden het bij hun 8 kippen en 1 haan en niet te vergeten de hond Nikkie.

Als hobby's houdt Bart van knutselen, behangen, schilderen en koken (uiteraard vegetarisch). Tevens speelt hij iedere donderdagavond een partijtje badminton.

Als laatste en niet onbelangrijke vraag, of hij een bepaalde wens heeft, betrekking hebbende op De Vogelwacht antwoordt hij dat, behoudens de sterke ledengroei van de afgelopen maanden en de gemotiveerde mensen die aan de verschillende activiteiten meedoen, het fijn zou zijn als er nog meer mensen actief mee gaan doen. Dit is dan tevens een stimulans voor de mensen die zich reeds jaren belangeloos inzetten voor de vereniging.

Peter Noy.

IN DE AANBIEDING

Heeft U nog niets voor de Sint of Kerst bedacht,
loop dan eens binnen bij De Vogelwacht.
Kaarten, stickers en datgene wat je zoekt,
waarmee je bij vrienden zeker succes boekt.

wandplaten

1 Vogels om het huis 1	7 Watervogels 2
2 Vogels om het huis 2	8 Ganzen
3 Uilen en roofvogels	9 Weidevogels
4 Zeevogels	10 Steltlopers
5 Watervogels	11 Zangvogels 150 PST
6 Riet- en moerasvogels	12 Vogels van bos en veld

bouwplaten

smelleken	f 16,50
steenuil	f 15,-
boerenzwaluw	f 15,-
ijsvogel	f 15,-
visarend	f 69,90
kleine bonte specht	f 13,50
gele kwikstaart	f 13,50
boomklever	f 13,50
roodborst	f 13,50

- de blauwe reiger
- de boomvalk
- de buizerd
- de kerkuil 10,- PST.
- de kleine rietgans
- de knobbelzwaan
- de torenvalk
- de waterral
- de zilvermeeuw
- de bosuil

boeken

Kadoartikelen te verkrijgen bij Jan van Dommelen.
Willemstraat 7

Net terug van een te gekke
waddenexcursie.

Amper de tijd om weer aan de
normale levensleer deel te nemen
of toch niet!

Op 18 oktober heeft vogelbescher-
ming een nationale vogelkijkdag
georganiseerd.

Als gids zijnde van de Vogelwacht
heeft men mij gevraagd, plus nog
andere leden, om hier ook aan
deel te nemen.

Zo gezegd, zo gedaan.

Om 8 uur en 11 uur zouden de
wandelingen plaats vinden.

Vertrek vanaf zoals altijd
Bezoekerscentrum Slabroek.

De wandelingen zouden $\pm$ anderhalf
uur duren, maar er mag maar 1 uur
van geschreven worden.

Daar aangekomen bleken onze ver-
moedens waar te zijn. Wij hebben
namelijk de ervaring dat wandelingen
gehouden op zaterdag nooit druk
bezocht worden. Op de eerste
wandeling waren $\pm$ 5 niet leden en
 $\pm$ 10 leden (de meeste Terschelling
gangers) aanwezig.

De groep werd in tweeën verdeeld.

Dat de vogeltrek al volop aan de
gang was bleek uit de mooie
waarnemingen die tijdens de eerste
wandeling gedaan zijn zoals draaihal, s
melleken, en blauwe kiekendier
Ook de tweede wandeling werd niet
druk bezocht nl. 3 niet leden en
6 leden.

nationale

vogelkijkdag

Omdat de vogels voornamelijk 's morgens trekken was er bij deze wandeling niet echt veel van te merken.

Wel hebben we weer het vrouwtje van de blauwe kiekendief goed kunnen zien, plus nog enkele buizerds.

Samengevat kunnen we toch wel zeggen dat het een leuke en interessante voormiddag was.

Wat we zeker niet kunnen zeggen van de opkomst, jammer.

De waargenomen soorten waren:

Blauwe kiekendief	holenduif	graspieper
buizerd	houtduif	witte kwikstaart
smelleken	turkse tortel	spreeuw
fazant	draaihal	ekster
kievit	gr bonte specht	vlaamse gaai
kokmeeuw	veldleeuwerik	kauw
zwarte kraai	winterkoning	heggemus
koperwiek	matkop	kuifmees
pimpelmees	koolmees	huismus
ringmus	vink	sijs
kneu		

Wim Janssen.

de zwaluw

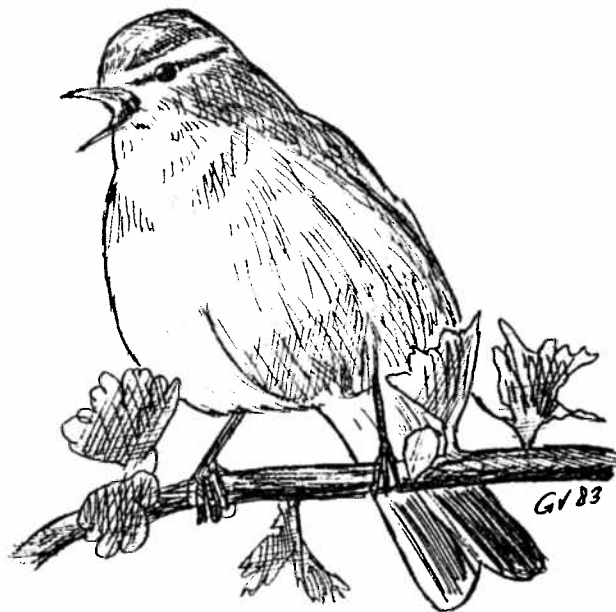
Daar zit hij dan vroeg in het jaar
de eenzame zwart blauwe dromer
en wacht (pootjes over elkaar)
één zwaluw vriend maakt nog geen zomer.

stralende trekkers

Even het geheugen opfrissen: op 27 april kwam er een enorme wolk radio-aktivestof vrij door de ramp in Tsjernobyl.

Door de oostenwind werd deze wolk over een enorme afstand richting Skandinavië verspreid. Later draaide de wind waardoor ook Frankrijk en Zuid-Europa een flinke veeg uit de pan meekregen. De tijd waarin dit gebeurde: eind april-begin mei was net de tijd van de zomertrek.

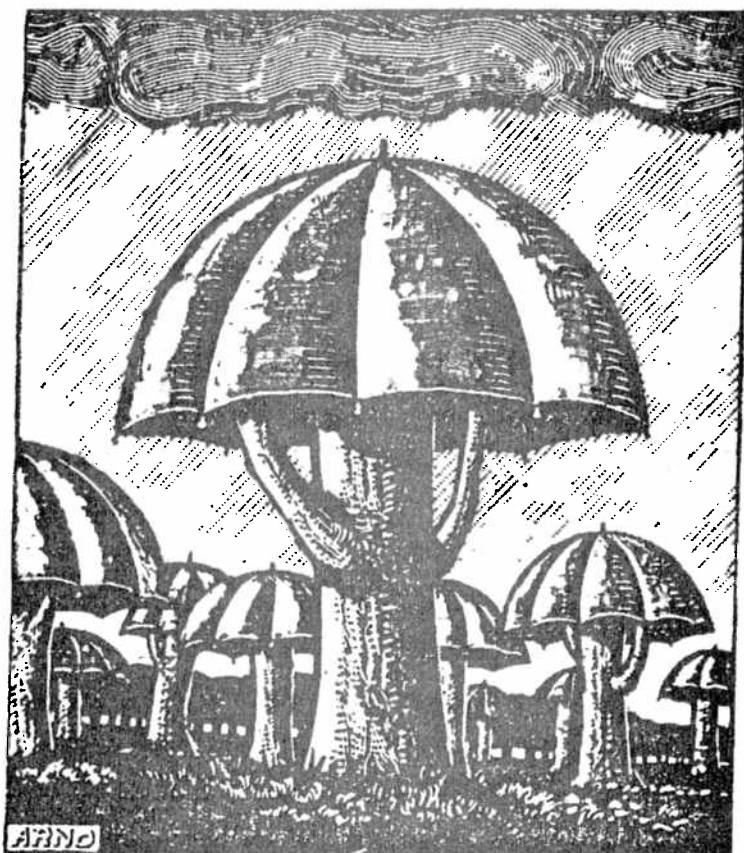
Door de draaiende wind zijn zowel vogels van de oostelijke als van de westelijke trekroute door grote wolken radio-actief stof getrokken. Duizenden vogels zijn direkt gestorven andere vogels zijn besmet.

Iedereen weet wel zo ongeveer wat radio-aktiviteit met ons lichaam doet. Een bepaalde dosis hebben we nodig (is van nature aanwezig). Die achtergrond straling zorgt ervoor dat de kern van de aarde warm genoeg gehouden wordt om vloeibaar te blijven. Warmtestroming in die vloeibare ijzerkern van de aarde veroorzaakt het magnetisch veld rondom onze hele planeet. Vogels hebben dat magnetisch veld weer nodig om hun trek-route te bepalen...

Waarschijnlijk hebben we ook in het lichaam een beetje radio-aktiviteit nodig om het biologische proces op gang te houden. Hoe dat precies in zijn werk gaat is nog niet helemaal duidelijk. Wel duidelijk is dat het natuurlijke evenwicht zo weinig mogelijk mag worden verstoord, anders worden we ziek. In geval van een overdosis aan straling betekent dat, dat de celdeling vertraagt, onmogelijk wordt of de biologische klok van slag raakt met als gevolg een ongeremde celdeling of kanker.

Het lijkt nu of de gevolgen van Tsjernobyl weer 'weggewaaid' zijn. Niets is minder waar! De direkte besmetting vanuit de lucht is niet meer zo aanwezig. Maar wij vergeten dat die radio-aktiviteit nog steeds in ons milieu is. Opgeslagen in het weefsel van plant, dier en mens. Er zijn stoffen bij die 30 tot 50 jaar nodig hebben om terug te vallen tot de helft van hun stralingswaarde. Niemand weet nog wat dat voor uitwerking zal hebben.

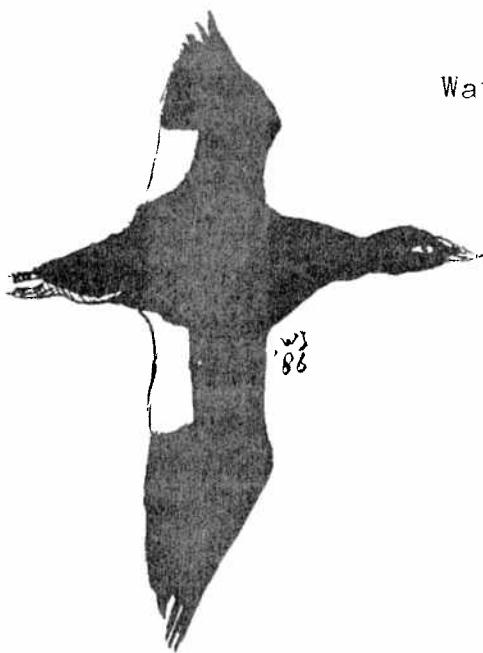

Om terug te komen op de vogels. Van de vogels die aan de direkte besmetting gestorven zijn is de radio-aktiviteit niet verdwenen: de meeste kadavers zijn niet in de verg-lazingsovens terecht gekomen, maar liggen te vergaan. Hun radio-aktivestof wordt dus opgenomen door de grond. De daarin aanwezige bodemdiertjes worden op hun beurt besmet, sterven eraan of lijden onder de gevolgen. Ook de planten nemen het op met dezelfde gang van zaken. Deze planten en dieren komen in de voedselketen terecht. Zodat dus degene die aan de top van die voedselketen staat een opeenhoping krijgt van radio-aktieve stof.....

Dit is nog maar een eenvoudige gedachtengang, maar.... kan iemand ons vertellen welke gevolgen dit allemaal zal hebben op het erfelijk materiaal ?

Met welke veranderingen in de natuur worden wij straks geconfronteerd.

Hoeveel soorten zijn er dusdanig gedecimeerd dat er nog overlevingskansen voor ze zijn ? Vragen, vragen.....

Wat gebeurt er met die vragen ?

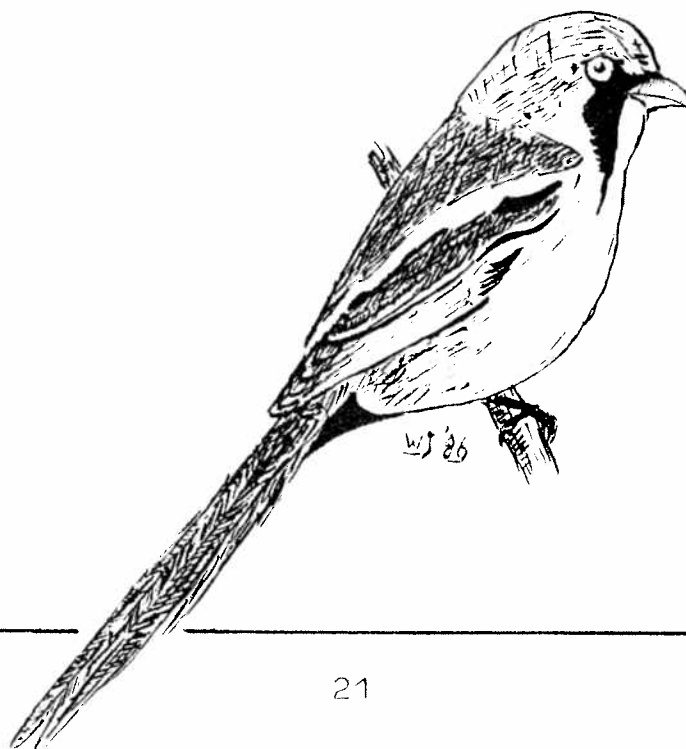
Het ministerie geeft vagelijk te kennen dat er onderzoek gepleegd zal worden. In welke mate ? Waarop toegesneden ?

In " de Nederlandse Jager " van 24 juli 1986 staat hierover dit:

Van de Directie Natuur, Milieu en Fauna beheer van het ministerie van Landbouw en Visserij ontvingen wij de volgende mededeling:

Tsjernobyl Ten einde mogelijke negatieve effecten van de kernramp bij Tsjernobyl op de konditie en de eetbaarheid van het wild na te gaan worden in de komende maanden representatieve wildsoorten onderzocht op radio-actieve besmetting. Deze door het ministerie van Landbouw en Visserij uitgevoerde screening moet worden gezien als een voorzorgsmaatregel. Op grond van de resultaten van de screening van konijnen en reewild bestaat vooralsnog niet de verwachting dat consumptie van in Nederland bemachtigd wild moet worden ontraden. Indien de uitkomsten van het onderzoek anderszins uitwijzen, zal daaraan door het ministerie van Landbouw en Visserij onmiddellijk ruime bekendheid gegeven worden. Einde citaat. Magertjes nietwaar ?

De vogels zijn inmiddels aan het terugkomen. Heeft iemand al iets gehoord van beschermende maatregelen tegen bv. de jacht op ganzen ? Of van een op handen zijnd onderzoek ? Moeten wij werkeloos blijven afwachten tot de wetenschap en de regering met voorstellen, uitkomsten komen ? Mij lijkt van niet.

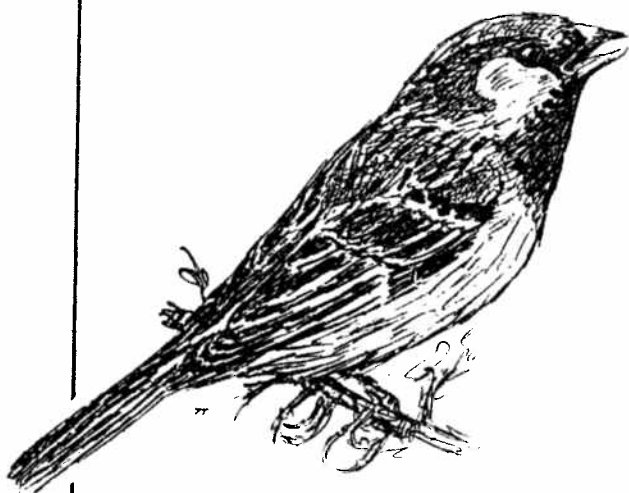

Onder ons zijn een heleboel ervaren vogelaars, die onze omgeving met zijn jaarlijkse vogelpopulatie goed kennen. Hen valt het zeker op als er bv. veranderingen zijn in aantal, gedrag en voorkomen van de wintergasten uit het hoge noorden en het oostblok. Misschien een idee om daar bij de inventarisaties eens extra op te letten.....

En " zomaar " dode vogels in het bos of het veld, zouden die onderzocht kunnen worden ? Niet alleen op de doodsoorzaak, maar bv. ook op aanwezige radio-aktiviteit. Zouden ze het in Lelystad dan niet al te druk krijgen ? (voor de zekerheid: dode vogels nooit zonder handschoenen aanpakken).

Misschien kan er weer eens een briefje naar het ministerie... Kortom, mogelijkheden te over om actief te blijven in deze zaak. Een kwestie van oren en ogen goed openhouden en wat je ziet of hoort, rapporteren. Ondanks het voorgaande.

Veel kijkplezier,
Margreet Hoefnagels.

de mus

Een miese mus riep van de daken
ik ga de mensen blij maken
en hij liet zich voor 't oog van allen
tot een dode mus vallen

een vreemde eend in de bijt

Voor de leden die mij nog niet kennen: Hallo, ik ben Joep Esser en sinds een paar maanden lid. In dit blad zullen een aantal ervaren leden verslag doen van de trip naar Terschelling.

Als leek zou ik dat nog eens dunnetjes over willen doen. Laat ik beginnen bij het begin..... Al een jaar of dertig ben ik een liefhebber van de natuur en dan speciaal van vogels. Verstand heb ik er niet van. Maar dat komt hopelijk wel.

Een zeer nuttige leerschool was de trip naar Terschelling voor mij. Na een dag kwam ik onder de zeer deskundige leiding van Ujese lange Jan mee d'n blauwe klak, je weet wel. Met zijn stereotype lange pas, waarschijnlijk afgekeken van de blauwe reiger, beende hij door het polderland en door de duinen.

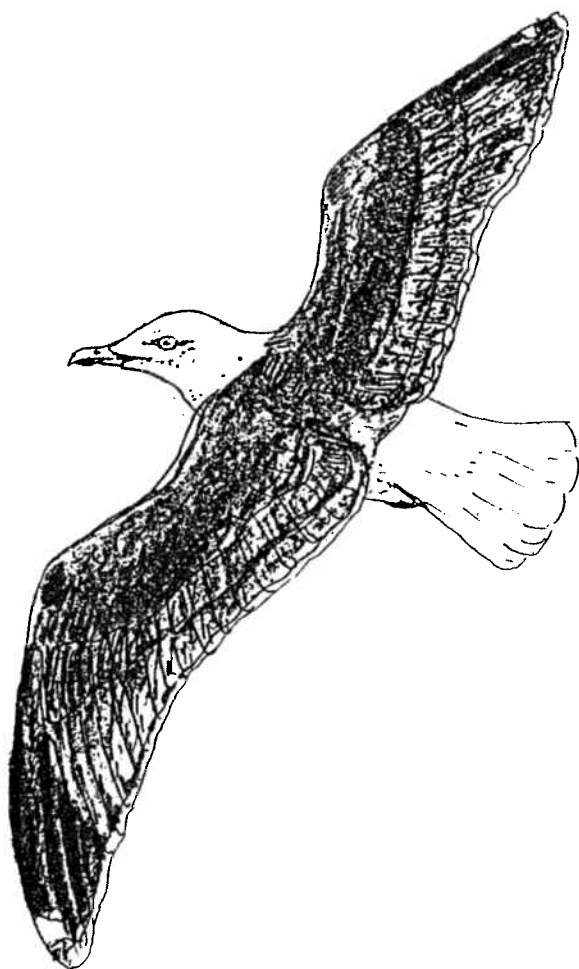
Als ik een zwart stipje zag, wist die lange met stelligheid te vertellen: da's een eidereend of een wintertaling of da's 'n blauwe kiek. En ja hoor, als ik eindelijk m'n kijker had ingesteld en in m'n boekje had gekeken, had ie weer gelijk. Geholpen door uitzonderlijk mooi weer, zwierven we met zijn tweeën door een stukje natuur dat ik als een van de mmoiste van West-Europa beschouw. Schitterend was de tocht vanaf de Hanskeduun naar de Bosplaat en helemaal binnendoor tot op het uiterste puntje van de noordsvaarder. Fietsend, kluaterend en lopend legden we die dag toch zo'n dertig kilometer af. Een bijzondere ervaring was voor mij een zwarte mees die op nog geen 2 meter van ons uitgebreid zijn snavel zat te poetsen. Jan was witheet dat we aan het Duinven in de Kroonpolders wel duidelijk het ketsende geluid van meerdere baardmannetjes hoorden, maar niets te zien kregen. Daarna troonde ik hem mee naar 'n plaats waar ik in mei van dit jaar een grote groep kluuten regelmatig had gezien, maar mooiks. Al weg..... toen was ik witheet..... Als compensatie kregen we een paar strandleeuwerikken in het vizier.

Als laatste poging maakte we een lange slag naar het strand en echt waar: daar zag het letterlijk zwart van de vogels. Vele duizenden wulpen, scholeksters en meeuwen liepen op de vloedlijn te fourageren.

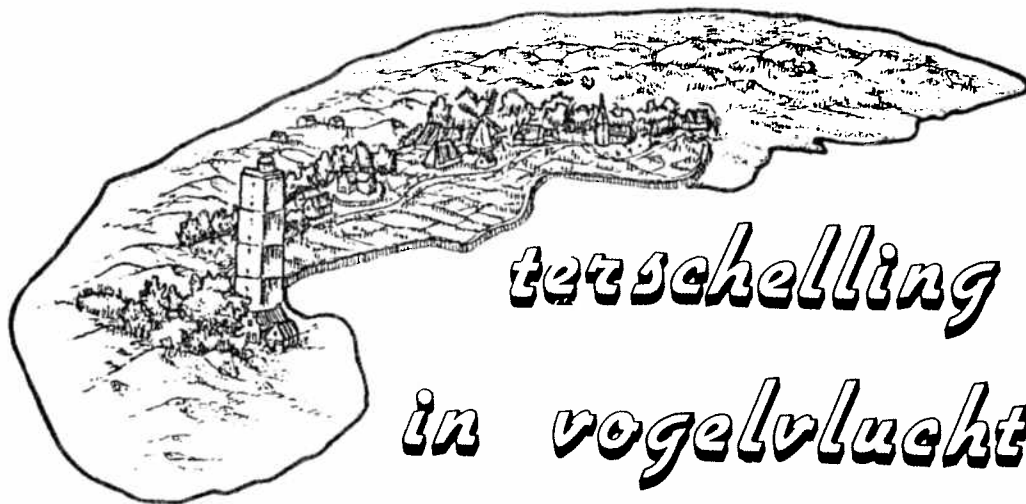
Wat was dat een boeiend schouwspel. We vonden het doodzonde dat het zoetjes aan donker werd en we naar huis moesten.

Hardstikke bedankt Jan, ik heb die dagen veel van jou geleerd. Overigens zou ik niet volledig zijn, als ik niet zou opmerken dat er binnen de vereniging een uitstekende sfeer heerst en er veel know-how binnensdeurs is, naast de bereidheid de niet ervaren leden het nodige bij te brengen. Dit zijn de twee basisvoorwaarden voor een duurzaamheid als vereniging.

Nogmaals eenieder bedankt voor de opvang en hou doe!

Joep.

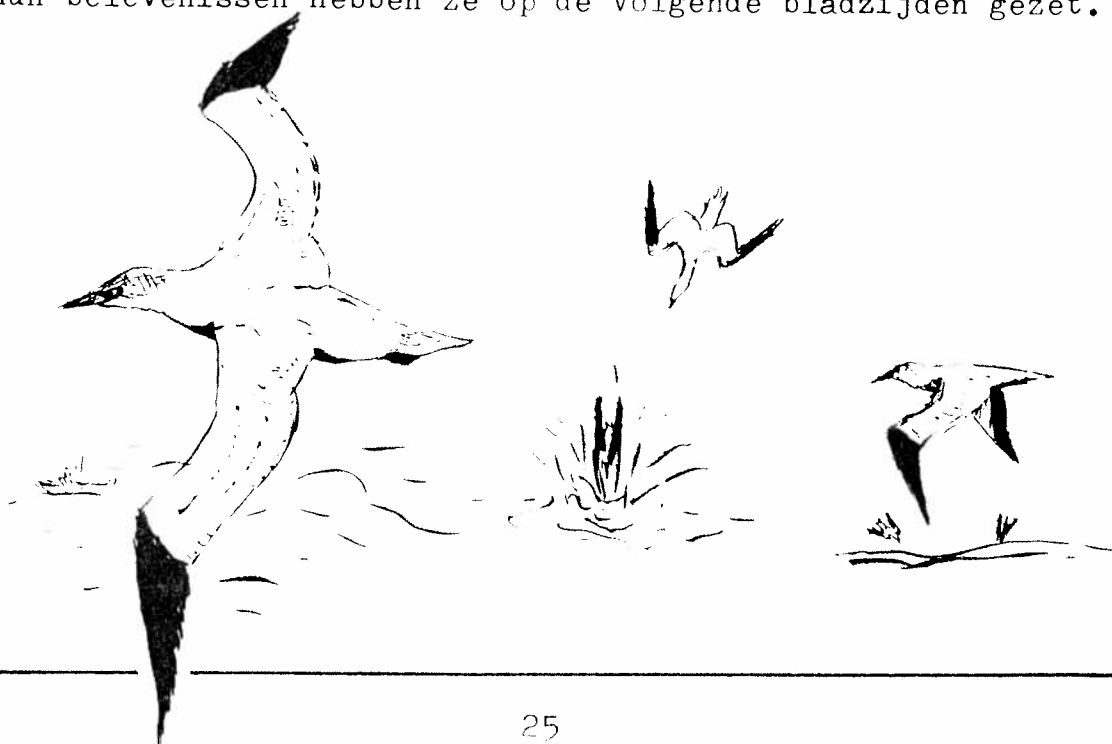

In vogelvlucht, omdat 5 dagen toch eigenlijk veel te kort zijn.

In vogelvlucht, daar gaat het om, om vogels in de vlucht en als het even kan ook in de kijker te krijgen.

19 personen, op dinsdag aangevuld met Martien en Lilian, verbleven gedurende deze dagen in de jeugdherberg "Hanskedune".

Deze 19 gelukkige waren: Pieter, Beb en Pasja van der Voort, Willie en Willemien Bergmans, Joep en Floor Esser, Wim Janssen, Jan Verhoeven, John en Jan-Willem Hermans, Bart en Stephanie Gevers, Peter Noy, Sjan de Bruin, Martien en Jet de Wit, Ivo van Lanen en Rene Aderholt. Hun belevenissen hebben ze op de volgende bladzijden gezet.

Zaterdag II oktober de eerste dag.....

Voor dag en dauw kwamen uit de verschillende richtingen van Uden en omgeving 19 vogelaars bijeen om zich richting Terschelling te begeven. Om 6.00 uur was de vertrektijd gepland en het goede idee van het organisatiecomité om van te voren de mensen over de auto's in te delen en te laten ophalen, beloonde zich al direkt. Om vijf minuten over zes zette de kolonne zich al in beweging voor een autorit van 230 km. naar Harlingen. De stemming was puik, het weer was goed; niets lag in de weg om ruimschoots op tijd voor de boot van 9.30 uur te arriveren. En zo geschiede.

Echter in Harlingen aangekomen leek het meer op de ingang van een voetbalstadion dan het vertrekpunt van twee redelijk kleine boten naar Vlieland en Terschelling. Het werd dan ook snel duidelijk dat we niet om half tien zouden gaan varen; de boot was al vol. Geen malheur, een extra boot werd ingezet met een aangekondigde vertrektijd van 10 uur, hetgeen dan ook bijna een uur later werd. Zodoende arriveerde men om half één op West-Terschelling, na op een zandplaat voor Terschelling nog een aantal zeehonden waargenomen te hebben. De fietsen gehaald en met bagage beladen op naar de jeugdherberg "Hanskedune". De stemming was niet kapot te krijgen. Aangekomen in de jeugdherberg werden de mannen op de mannenzaal, de vrouwen op de vrouwenzaal gelegerd naar goed Hollands behoren.

De dames echter (jawel de dames!) hadden problemen met deze scheiding en wilden graag bij het man volk pitten.

De heren lieten zich verleiden en overleg met de directie van de herberg werd door de heren opgestart. En zoals zo vaak gebeurt, de dames kregen hun zin.

En de stemming bleef stijgen. Toen iedereen zich genesteld had, werd besloten tot een eerste verkenning op het eiland. Wie had toen kunnen vermoeden, dat dit hoogtepunt en grootste misser van de eerste dag zou worden. Na wat leuk rondfietsen besloot de groep toch om op een idee in te gaan even aan zee te gaan kijken, te weten bij West aan zee.

Nadat men een aantal meters het strand op gelopen was, werd

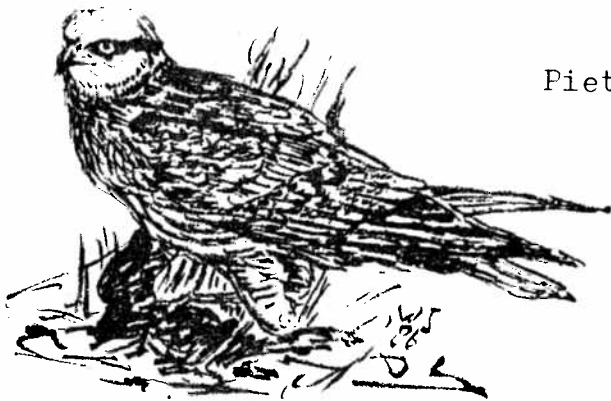
de groep door verbazing verstomd.

Honderden Jan van Genten, volop aan de jacht!!!!!! Zo van het strand af te zien! Waar zijn de telescopen? Wat een misser; niemand had er een bij zich, allemaal in de jeugdherberg achtergelaten!! Niet getreurd, de volgende dag dan maar, Vol verwachtingen welke verrassingen ons de komende dagen nog te wachten zouden staan, keerde men huiswaarts om zich op te tooien voor de warme maaltijd.

Nadat de meeste zich dit goed hadden laten smaken, werd de jas ingezet richting centrum West-Terschelling om de dorst te gaan lessen in een bij de oude rotten bekend taveerne.

Na wat zwerven om de Brandaris moesten deze toch toegeven dit taveerne niet te kunnen vinden, waarna een ander stamineeke betreden werd.

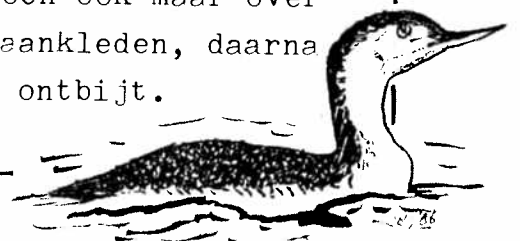
En de stemming bleef maar door stijgen. Na het gebruikelijke bezoek aan de frites-tent, dook eenieder in zijn kooi om lekker doorgezakt als in een hangmat de nachtelijke uurtjes door te brengen na een welgeslaagde dag.

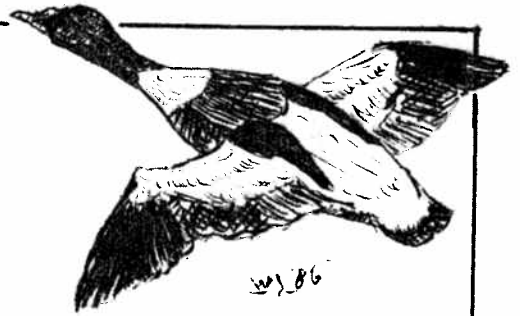

Pieter van der Voort.

Zondag 12 oktober de 2^e dag.....

Om ongeveer kwart voor zeven s' Ochtends, werd ik wakker van "gedempt" openritsende slaapzakken; enkele vroege vogel fanaten gleden er stilletjes uit, en na zich gewassen en aangekleed te hebben verdwenen ze in de ijle morgenlucht. De rest van ons gezelschap bleef nog slapen, of wat na luiëren tot ongeveer half acht, om dan toch ook maar over te gaan tot de orde van de dag; wassen, aankleden, daarna verzamelen in de eetzaal voor een stevig ontbijt.

Ikzelf ging voor het ontbijt
nog vlug een luchtje scheppen
(sigaretje roken) en mijn eerste waarneming was wel een
zeer "exclusief" vogeltje op dit schitterend vogellaars-
paradijs, namelijk een huismus (nadien niet meer gezien).
Verder nog wat spreeuwen, vinken en een aantal koperwieken.
In de eetzaal was eigenlijk maar een lange tafel, met
negentien mensen er omheen, als een grote brabantse gezin-
kei gezellig.

De rest van het gezelschap in de eetzaal bestond kennelijk
niet, althans je hoorde ze niet.

Na het ontbijt, lunchpakketten maken, tafel afruimen, de
keuken, en helpen met de afwas.

Omstreeks half tien stond iedereen startklaar (met de fiets)
voor een tochtje naar het noordzeestrand, we hadden hier-
voor maar een paar uren de tijd, want voor s middags stond
een gekombineerde fiets/voetlocht op het programma, onder
leiding van een gids, en wel naar de boschplaat.

Aan het noordzeestrand zagen we nog enkele jan v genten,
waarschijnlijk nog overgebleven van de honderden die we
daags van te voren daar ook gezien hadden. (helaas toen
zonder telescopen). Na een poos rustig vertoeven aan het
strand, met uiteraard nog meerdere waarnemingen, werden
wederom de fietsen opgezocht, en via een prachtig duin en
heidelandschap (en onderweg vele malen afstappen, vogels
observeren o.a. de prachtige blauwe kiekendief, buizerds
enz) ging de stoet richting Landerum, de woonplaats van
Onno de Jong, onze gids.

Zo rond een uur of elf gebeurde plotseling het onvoorziene
de groep werd ongewild in tweeën gesplitst, wij met zh

achten, te weten Joep, Bep, Sjan, Peter, Willemien, Willie, Jet en Martin, zijn waarschijnlijk als voorliggers (op dat moment) een ander fietspad gevolgd dan de rest van de groep, na c.a. een half uur tevergeefs gewacht te hebben, en tussentijds laatstgenoemde van onze groep zich een eindje verwijderde voor een sanitaire stop, maar deze weer moest uitstellen omdat vlak voor z'n voeten, aan de rand van een bos een mooie torenvalk neerstreek, en een tijd lang liet bewonderen, zijn we daarna op eigen houtje maar verder gefietst totdat we uitkwamen bij de enige goede jager van het hele eiland nl. "de rustende jager" waar we ons de koffie met gránberrygebak goed lieten smaken.

Na dit korte intermetzo, nog zo'n 500 meter fietsen en we staan voor de deur bij onze gids, we waren amper afgestapt als uit de tegenovergestelde richting zowaar de andere groep komt aanstuiven, na wat heen en weer gekeuvel over het hoe en waarom, van voorgenoemde splitsing, werd nu onder leiding van onze gids aan een 10 km lange fietstocht begonnen, richting de boschplaat. In het begin (gids met trimfiets aan kop) lag het tempo vrij hoog, daarna, met wat meer gematigde wielrenners voorop, liep alles gesmeerd en zonder problemen, tot aan de plek waar we afscheid moesten nemen van onze stalen rossen, en van Bep, die zich voorgenomen had als fietsoppas te fungeren.

Daarna werd een voettocht met hindernissen (slootje springen en prikkeldraad klimmen, kleintjes o.a. willemien, jet, willie, martin, stephanie, eronderdoor de grote eroverheen gelukkig zonder kleerscheuren), ondernomen door een gedeelte van de boschplaat (16 km trippelen).

Schitterend gebied met mooie vergezichten, groene tapijten van allerlei plantjes, en dan dat mooie dieprode zeekraal, als een grote deken uitgespreid.

Op zich wel een leerzame tocht, alleen jammer dat het allemaal wat te gehaast moest, (kregen geen tijd om de telescopen op te zetten, laat staan om iets goed te kunnen observeren) vanwege de tijdslimiet, die gesteld was, (om zes uur eten in de jeugdherberg).

Toch nog een paar leuke verrassingen: een smelleken volop in de jacht, konden wij met onze kijkers goed volgen, zowaar een mooi gezicht, en een eind verderop tussen een aantal koperwieken, zowaar een beflijster.

Na bep en de fietsen weer opgezocht te hebben, werd aan de terugtocht begonnen, weer 10 km naar Landerum, waar afscheid werd genomen van onze gids, en dan nog eens 10 km naar "Hanskedune" ons tehuis.

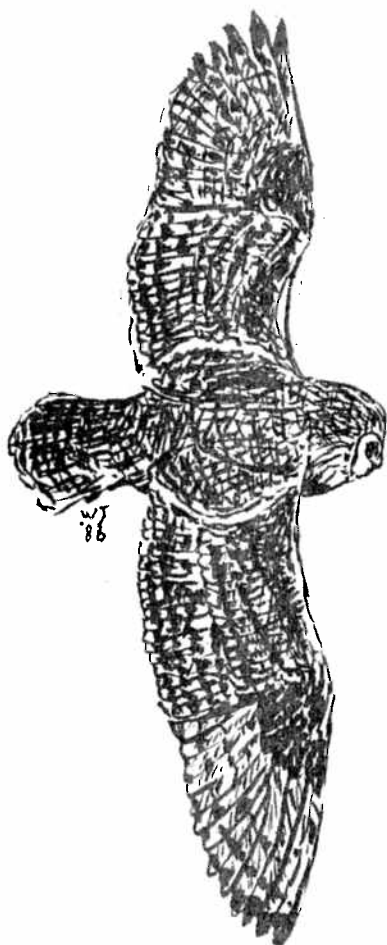
Moe, maar voldaan waren we mooi op tijd terug om onszelf nog vlug even op te frissen, om daarna tot de aanval over te gaan (warme hap).

Na de maaltijd werd de avond verder in betrekkelijke rust doorgebracht, en werden de "hangmatten" bijtijds opgezocht, om van een goede nachtrust te kunnen genieten, want morgen is er weer een nieuwe dag, vol met activiteiten, uiteraard op vogellaars gebied.

Al met al een heerlijke dag, met veel flora en fauna, en schitterend herfst weer op Terschelling.

"de parel der Wadden"

Jet en Martin de Wit.

Maandag 13 oktober de 3^e dag.....

Om half zeven zouden de echte vogelaars op pad **gaan**.

Maar wie werden er als laatste wakker, terwijl de anderen al druk in de weer waren met zichzelf aan te kleden ?

Juist ja de " echte " vogelaars. Zij waren zondagavond uitgeweest en daardoor lichtelijk beneveld.

Toch zat iedereen om acht uur al aan tafel voor het ontbijt (knap hé) . Na een stevig ontbijt en na het luchtpakket klaar gemaakt te hebben (brood, appel, drinken en een drop-sleutel) gingen we in groepjes op stap.

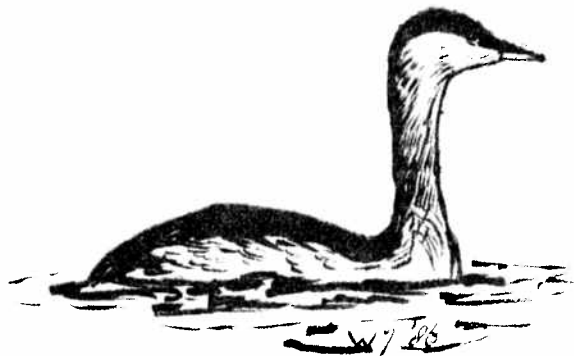
De grootste groep ging op het wad lopen en waren zo **ver** gegaan dat ze met de bus terug moesten om hun avondeten niet te missen. Ze kwamen met grote verhalen terug over doorgezakte hekken, wat bleek? Stephanie was als laatste over een hek geklommen, die het toen begaf.

Bep en Pieter gingen op de fiets naar de kroonpolders, terwijl onze groep naar de duinen ging.

(slenteren, liggen en vogelen; alternatief vogelen dus).

Na alle duinen doorkruist te hebben (liggend en slenterend) kwamen wij op het strand aan, en wie zaten daar door de telescoop naar de zee te staren ? Bep en Pieter.

Ze zeiden dat er niks te zien was, zo hadden wij meteen een roodkeelduiker en een roodhalsfuut in de kijker, terwijl zij er al een uur hadden zitten zoeken.

Omdat we ondanks het luchtpakket nog steeds honger hadden, zijn we in het strandpaviljoen een broodje hamburger en een frietje gaan eten, wat zalig smaakte.

Op de terugweg (in de duinen) kreeg Ivo een velduil in het oog, we konden hem heel mooi op een duin zien zitten.

Tijgerend kwamen we dichterbij om hem beter te zien.

Als souvenir daaraan hebben we een braakbal gevonden. Eenmaal weer in de jeugdherberg gingen we onder de douche om daar weer lekker fris onderuit te komen. Ondertussen was iedereen weer op het thuishonk aangekomen. Na het eten gingen we nog even naar de slaapzaal, waar we een deodorant gevecht hielden (zowel mannelijke als vrouwelijke geurtjes) waardoor het daar dus lekker begon te stinken.

s' Avonds om kwart over zeven gingen we met een grote groep in Midsland naar een film over " Terschelling ".

Het enige positieve wat ik daarover kan vertellen is dat het ijsje wat we van Floor hadden gekregen zalig was.

Ook de tekenfilm van de roze panter die aan het begin van de echte film vooraf ging was heel leuk.

Verder hebben degenen die hem niet gezien hebben niks gemist. Daarvoor hadden we een uur moeten fietsen.

Onder de film en de rest van de avond waren er een paar mensen die last hadden van overdruk, die was veroorzaakt door de uiensoep die we bij het avondeten hadden gegeten.

Weer thuis gingen we naar de bar om te wachten tot het twaalf uur werd, daar Wim dan jarig werd.

Ondertussen zorgde Willie ook nog voor enige opschudding, door met z'n hoofd in een vuilnisbak te duiken (door een stel erin geduwd) op zoek naar de dop van een stenen jutters-bitterfles.

Om twaalf uur werd er uit volle borst gezongen voor Wim, maar het bleef maar bij een liedje omdat, anders de hele jeugdherberg wakker zou worden.

Om half een dook iedereen zijn bed in, waarna het snel stil was.

Pasja van der Voort.

's Morgens.

Het was half vijf 'smorgens in April
Ik liep, en floot de St. Louis Blues
Maar ik floot die op mijn eigen wijze
Al fluitend dacht ik, mocht mijn fluiten
Gelijken op de zang van de grote lijster
En waarlijk, na enige tijd geleet mijn
fluiten van de St. Louis Blues
op de zang van de grote lijster.
turdus viscivorus

J Hanlo.

Dinsdag 14 oktober de 4^e dag.....

Vandaag zou voor ons (Bart, Stephanie, Martin, Jet, Peter, Sjan, John en Jan-Willem) een tochtje naar de duinen en zee op het programma staan. Het werd meer als een tochtje. Het eerste stukje werd met goede (ja goeie) fietsen afgelegd. Deze werden in de duinen van de noordvaarder achtergelaten, waarna de tocht te voet werd voortgezet.

In eerste instantie waren er niet zoveel vogels te zien, koperwieken, eksters, kraaien. We gingen al meer naar de begroeiing van de duinen kijken. Ik probeerde iedereen aan het snoepen te zetten, wat echter niet helemaal lukte.

De oranje kleurende bessen van de duindoorn zijn te eten, toch heeft Sjan volgens mij de smaak er niet van te pakken. Verdergaand troffen we een duinmeertje aan, waar wat meeuwen zaten, en waar de smient en de slobbeend goed te zien waren. Tjing, tjing, hebben we dit geluid niet vaker gehoord.....

de oostvaarderplassen en Vlieland. Jawel hoor, 2 baardmannetjes (het kunnen ook vrouwtjes geweest zijn) vlogen voorbij. Jammer genoeg ging het voor de meesten te snel.

We zouden eerst nog een duinerij volgen, waarna we deze overstaken om onze wandeling langs de zee voort te zetten. Alvorens zee gezien te hebben, kregen we een schitterende voorstelling van een torenvalk en 2 blauwe kiekendieven.

De ene kiekendief was aan het "spelen" met een houtje, perfect sturend en balancerend op de wind, wist deze elke keer weer dit houtje op te vissen uit het zand.

Waarschijnlijk hadden we te doen met een jong exemplaar, die nog de nodige ervaring moest opdoen.

Dit beeld zal ons allen altijd in herrinnering blijven.

Wat is vogels kijken en zeker op Terschelling toch prachtig.

De zee was zeer rustig, de herfst is nog niet echt begonnen.

Volgens mij is dit ideaal om zeevogel waarnemingen te verrichten. De jan van genten lieten zich van zeer dichtbij bewonderen. Een telescoop was niet beslist noodzakelijk.

De jachttechniek van de jan van gent,

als een pijl plotseling het water in schieten, was goed te zien.

Met zijn spitse snavel, spiest hij de vissen hieraan, waarna de maaltijd kan beginnen.

Opeens zagen we een drieteenstrandloper langs de vloedlijn trippelen. Dit is de enigste die wij gezien hebben.

In andere jaren (bij stukken slechter weer) is deze vogel in grote aantallen aanwezig. Hieraan kan men zien dat de trek van een heleboel vogels nog niet begonnen is. Wel op trek waren de grote groepen dwergmeeuwen die langs het strand voorbij vlogen.

Een schitterend schouwspel wat niet elk jaat te bewonderen is. In de branding zaten een aantal roodkeelduikers.

Hun rode keel, waaraan ze hun naam te danken hebben, is alleen in voorjaar en zomer te bewonderen.

Helaas, hiervoor zullen we op vakantie moeten naar Schotland of de Scandinavische landen. Langs de vloedlijn lopend kwamen we de andere van onze groep tegen. Uiteraard werd er druk overleg gepleegd over hetgene wat te zien is, en wat gemist is. Een aantal, waaronder ondergetekende, hadden zo'n honger dat hieraan niet veel tijd besteed werd.

We togen naar paal 8 om wat te eten. Mooi niet, voor een aantal die een uitsmijter besteld hadden .

Een ei delen op 6 uitsmijters!!! Toch maar naar een ander restaurant. Hier was echter de keuken van gesloten.

Door de bossen zetten we koers naar onze fietsen.

Een enkel goudhaantje was alles wat we hoorden. De keur aan paddestoelen was echter groot. Ook het rondbladig wintergroen stond nog in bloei.

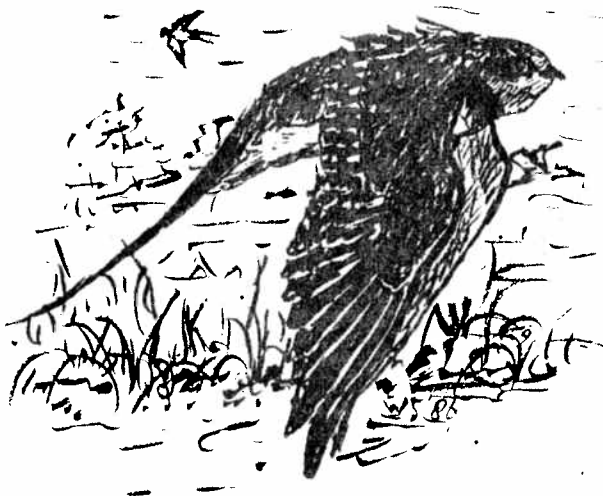
Een plantensoort die in Nederland zeer zeldzaam is. Na een heel zoek vonden we onze fietsen weer terug.

Ook Joep en Jan lieten zich even zien. Die waren de noordvaarder opgegaan, waar zich duizenden wulpen ophielden.

Een magnefiek gezicht volgens Joep.

Die avond smaakte de soep (en het verdere eten) extra lekker. Na de maaltijd ging iedereen richting café Lieman waar Wim's verjaardag nog volop gevierd werd.

Moe maar voldaan, dook iedereen in de kleine uurtjes zijn hangmat in.

Jan - Willem Hermans.

En op de 5e dag.....

Het is 7 uur, langzaam wordt er aanstalte gemaakt om op te staan. De stemming is prima ondanks het feit dat over enkele uren de boot weer richting vasteland vertrekt, met ons aan boord. Na een stevig ontbijt worden de laatste beetjes bagage bij elkaar gezocht en ingepakt.

Het is erg mistig maar dat weerhoudt ons niet om nog even naar het wad te gaan, wie weet wat we nog te zien krijgen. Op de dijk aangekomen begint het te regenen en al snel gaan we terug naar de jeugdherberg.

De koffie wordt gezet. Er wordt flink gepraat en enkelen van ons spelen een spelletje tafelvoetbal. Het loopt tegen elf en derhalve tijd om op te stappen richting west. Een bedankje richting medewerk(st)ers en beheerder van de jeugdherberg is zeer terecht.

Sommigen moeten nog wat drank inslaan en dan..... De boot vertrekt om 12 uur precies, het is nog steeds mistig en het regent. Na een gezellige reis, met uiteraard een hapje en drankje, legt de boot tegen tweeën aan, keurig op tijd. Er is inmiddels afgesproken dat we, ter afsluiting van de excursie, gezamenlijk in Uden bij de Pizzeria zullen gaan eten. Onderweg enige opschudding. Voor een sanitaire stop dient bij een tankstation te worden gestopt maar hoe maak

je dat als laatste in de rij auto's bekend aan de anderen? Inhalen is het devies, maar deze manoeuvre wordt door Pieter niet gezien, die ons dan ook niet meer in zijn spiegels ziet en langzaam gaat rijden.

Hij is ons kwijt. Even later staan we toch gezamenlijk te ontspannen net voor Apeldoorn. Het weer is prima, de zon schijnt, het mooie weer kan niet op. In de Pizzeria is het gezellig. Het eten is uitstekend. De groep is, in tegenstelling tot de maaltijden op Terschelling erg rustig.

Na een donder speech van onze voorzitter kan er worden afgerekend. Onze knullige ober die niet weet wat vriendelijkheid is heeft er zijn handen vol aan. Zonder een dankjewel of goedenavond wens, wat bij Umberto wel gebruikelijk is, stevent hij terug naar de tap om snel nog na te rekenen of alles klopt, nou ja.....

Een roerend afscheid voor de kerk is het einde van deze excursie.

Het mooie weer, het grote aantal vogels, de onderlinge samenhang en voorkomendheid van de groep hebben deze excursie tot een groot succes en onvergetelijk gemaakt.

Bart Gevers.

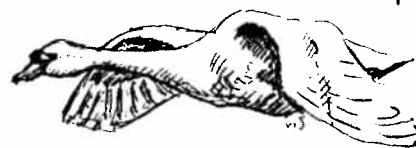
Wat er aan vogels gezien is op deze dagen, heeft Jan Verhoeven keurig bijgehouden.

Maar liefst 104 vogelsoorten werden in die 5 dagen gezien.

Hier volgt een opsomming van dag tot dag.

Heenreis Terschelling II-IO-1986.

Kokmeeuw	kauw	zilvermeeuw
goudplevier	knobbelzwaan	spreeuw
blauwe reiger	fuut	kuifeend
wilde eend	buizerd	koperwiek
ekster	kievit	meerkoet
roek	zwarte kraai	grote mantelmeeuw
witte kwikstaart	sijs	huismus
aalscholver	wulp	scholekster
rotgans	steenloper	eidereend
merel	stormmeeuw	bergeend
graspieper	keep	koolmees
roodborst	pimpelmees	houtduif
veldleeuwerik	jan v gent	sneeuwgor
goudhaantje	vink	torenvalk
groenling	vlaamse gaai	rietgor
tureluur	zwarte zee eend	strandleeuwerik
purperreiger.		

Terschelling I2-IO-1986.

Kievit	wulp	goudplevier
grutto	vink	keep
roodborst	veldleeuwerik	koperwiek
spreeuw	bergeend	graspieper
scholekster	fuut	witte kwikstaart
kokmeeuw	zilvermeeuw	rotgans
wilde eend	eidereend	sijs
koolmees	sneeuwgor	merel
pimpelmees	huismus	strandleeuwerik
houtduif	zwarte kraai	goudhaantje
sperwer	jan v gent	grote mantelmeeuw
vlaamse gaai	grote stern	zwarte zee eend
ekster	fazant	blauwe kiekendief
rietgor	zanglijster	zwartkop
buizerd	torenvalk	bruine kiekendief
pijlstaart	tjiftjaf	zwarte mees
slobeend	geelgor	smient
watersnip	holenduif	zilverplevier
smelleken	grauwe gans	bonte strandloper
kauw	meerkoet	beflijster.

Terschelling I3-IO-I986.

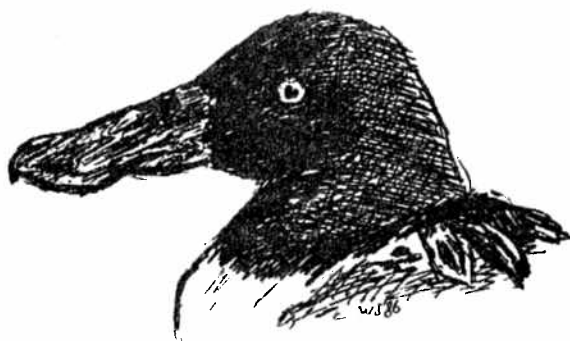
tureluur	goudhaantje	sneeuwgorse
wulp	scholekster	blauwe kiekendief
rosse grutto	rotgans	middelste zaagbek
sijs	bonte strandloper	vink
kievit	keep	grote mantelmeeuw
kokmeeuw	graspieper	blauwe reiger
wilde eend	zwarte kraai	zilvermeeuw
kneu	spreeuw	kauw
watersnip	veldleeuwerik	ijsgors
merel	wintertaling	krakeend
goudplevier	tapuit	smient
geoorde fuut	meerkoet	koperwiek
koolmees	pimpelmees	witte kwikstaart
houtduif	torenvalk	zanglijster
bergeend	roodborsttapuit	grouwe gans
pijlstaart	steenloper	kluut
zilverplevier	zwarte ruiter	strandleeuwerik
boerenzwaluw	groenpootruiter	turksetortel
roodborst	groenling	grutto
frater	ekster	winterkoning
fazant	baardmannetje	sperwer
kramsvogel	parelduiker	zwarte roodstaart
waterhoen	jan v gent	aalscholver
dwergmeeuw	kleine jager	velduil
roodhalsfuut	bonte kraai	roodkeelduiker
zwarte zee eend	holenduif.	

Terschelling I4-IO-I986.

Roodborst	zilvermeeuw	graspieper
wulp	huismus	vink
turkse tortel	spreeuw	wilde eend
sijs	houtduif	vlaamse gaai
keep	ekster	merel
zwarte kraai	fazant	slobeend
grote mantelmeeuw	meerkoet	smient
winterkoning	baardmannetje	krakeend
blauwe kiekendief	watersnip	sperwer
koperwiek	kramsvogel	torenvalk
kokmeeuw	koolmees	scholekster

grote bonte specht	roodkeelduiker	zeekoet
eidereend	jan v gent	rotgans
drieteenstrandloper	kleine mantelmeeuw	dwergmeeuw
parelduiker	blauwe reiger	goudhaantje
vink	waterhoen	bergeend
waterral	smelleken	wintertaling
grote zee-eend	goudplevier	steenloper
kievit	rosse grutto	watersnip
tureluur	stormmeeuw	velduil
strandleeuwerik	veldleeuwerik	witte kwikstaart
zanglijster	pimpelmees	bonte kraai
roodborsttapuit	barmsijs	kneu
heggemus	tapuit	rietgors
zwarte roodstaart	zwarte mees.	

Tot ziens, tot volgend jaar!!!!!!

Nog enkele leuke waarnemingen:

Industrieterrein Uden; 8 december 1986, + 14.40 uur
38 kraanvogels overvliegend

Volkel, nabij Hemelrijk; 27 december 1986, 1 pestvogel